

Vlaamse overheid
Beroepsinstantie inzake openbaarheid van bestuur
en hergebruik van overheidsinformatie
Afdeling openbaarheid van bestuur
Koning Albert II-laan 15, bus 207
1210 BRUSSEL
T : 02 553 57 25
Mail: openbaarheid@vlaanderen.be

Dossiernummer: OVB/2026/056

DE BEROEPSINSTANTIE - Afdeling openbaarheid van bestuur

Bevoegdheid beroepsinstantie

Bestuursdecreet van 7 december 2018, titel II, hoofdstuk 3, afdeling 6.

Besluit van de Vlaamse Regering van 19 juli 2007 tot oprichting van de beroepsinstantie inzake openbaarheid van bestuur en hergebruik van overheidsinformatie.

Voorafgaande procedure

Op 19 januari 2026 diende [REDACTED] (hierna: verzoeker) een verzoek in bij de gemeente Riemst, om een afschrift te verlenen van het formele ondertekende besluit van de bevoegde overheid (het CBS of zijn omgevingsambtenaar) m.b.t. de melding van een overkapping tegen de achtergevel van cliënten hun woning alsook van de besluitenlijst van het CBS van diezelfde dag waar dit besluit al dan niet vermeld wordt.

Bij beslissing van 30 januari 2026 werd voormeld verzoek door de gemeente Riemst afgewezen.

Op 5 februari 2026 diende verzoeker beroep in bij de beroepsinstantie tegen voormelde beslissing van de gemeente Riemst. Dit beroep werd geregistreerd op 9 februari 2026.

Op 11 maart 2026 werd, in toepassing van artikel II.50, §1, tweede lid van het Bestuursdecreet de beroepstermijn van dertig kalenderdagen verlengd tot een termijn van vijfenveertig kalenderdagen.

Ontvankelijkheid van het beroep

Het aanvankelijk verzoek van verzoeker dateert van 19 januari 2026.

De in beroep aangevochten beslissing van de gemeente Riemst dateert van 30 januari 2026 en deze beslissing maakt geen melding van de beroepsmogelijkheid en -modaliteiten, zoals voorgeschreven in artikel

II.43, §1, derde lid van het Bestuursdecreet van 7 december 2018 (verder 'Bestuursdecreet'). De beroepstermijn vangt bijgevolg pas aan vier maanden na kennisgeving van de beslissing.

Het beroepschrift van verzoeker d.d. 5 februari 2026 is dan ook tijdig ingediend en wordt bijgevolg als **ontvankelijk** beschouwd.

Gegrontheid van het beroep

Overeenkomstig artikel II.31, eerste lid Bestuursdecreet heeft het recht op passieve openbaarheid betrekking op bestuursdocumenten. Op grond van deze bepaling is elke instantie in principe verplicht aan eenieder die erom verzoekt inzage te geven in, uitleg te verschaffen over of een afschrift te bezorgen van de gewenste bestuursdocumenten.

De openbaarmaking kan slechts geweigerd worden mits toepassing wordt gemaakt van één of meerdere uitzonderingen, zoals gestipuleerd in de artikelen II.33 tot en met II.39 van voormeld decreet.

1. Bestreden beslissing

De gemeente Riemst wees het verzoek als volgt af:

"De door [REDACTED] beoogde werkzaamheden betreffen de aanbouw van een terrasoverkapping aan hun woning te [REDACTED]"

Na studie van de melding die daaromtrent werd gedaan op het Omgevingsloket werd enerzijds vastgesteld dat deze ongegrond en niet-rechtsgeldig was bij ontbreken van de noodzakelijke dossierstukken, doch anderzijds ook dat de beoogde werken een afwijking op het BPA "Vlijtingen III" bevatten en dus vergunningsplichtig.

[REDACTED] werden cfr. artikel 11 1 Omgevingsvergunningsdecreet hiervan reeds bij schrijven dd. 28 oktober 2025 uitdrukkelijk geïnformeerd op het Omgevingsloket. Als gevolg van deze afwijking zijn de beoogde werkzaamheden vergunningsplichtig en kan niet worden volstaan met een loutere melding.

Cfr. artikel 106 Omgevingsvergunningsdecreet kan enkel voor meldingsplichtige stedenbouwkundige handelingen een melding gedaan worden. Wanneer beoogde stedenbouwkundige handelingen zowel meldings- als vergunningsplichtige handelingen bevatten geldt de omgevingsvergunning cfr. artikel 4.2.211 Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening en artikel 7 Omgevingsvergunningsdecreet als aktename van zowel de meldings- als vergunningsplichtige handelingen.

Vice versa kan niet volstaan worden met een loutere melding van stedenbouwkundige handelingen indien deze vergunningsplichtig zijn, daar dit de hele vergunningsregelgeving tot dode letter zou herleiden en een wederrechtelijke situatie in het leven zou roepen. De door [REDACTED] ingediende melding betreft dan ook een manifest onwettige, onregelmatige en onredelijke melding, eens te meer gelet op het ontbreken van de nodige dossierstukken.

De weigering tot aktename werd ook in die zin uitdrukkelijk geregistreerd op het Omgevingsloket dd. 28 oktober 2025. Artikel 107 Omgevingsvergunningsdecreet voorziet uitdrukkelijk dat het college van burgemeester en schepenen OF zijn omgevingsambtenaar bevoegd zijn over de weigering tot aktename.

Dit werd reeds herhaaldelijk minstens impliciet bevestigd door de Raad voor Vergunningsbetwistingen. (zie RvVb 7 december 2023, nr. RvVb/A/2324/0265; RvVb 9 december 2021, nr. RvVb/A/2122/0271)
Artikel 152 Omgevingsvergunningsbesluit stelt de elektronische gegevensuitwisseling via het Omgevingsloket immers gelijk aan een beveiligde zending, zoals vereist in artikel 11.33 van het Omgevingsvergunningsdecreet.

[REDACTED] werden aldus tijdig door de bevoegde instantie via beveiligde zending uitdrukkelijk geïnformeerd over de weigering tot aktenaam. Zij genoten in dat geval de mogelijkheid een beroep in te stellen tegen deze beslissing, hetgeen zij hebben nagelaten.

Gelet op het bovenstaande wordt uw aanvraag tot openbaarmaking in het kader van de openbaarheid van bestuursdocumenten als kennelijk onredelijk beschouwd zoals voorzien in artikel 11.33 van het Bestuursdecreet, zodat geen inzage of afschrift wordt verleend.

Naast het bovenstaande bent u uiteraard bekend met de wetgeving inzake stedenbouwkundige misdrijven, zoals opgenomen in de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening.

Wij wijzen u daarbij graag op artikel 6.2.1 Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening, in navolging waarvan het uitvoeren van vergunningsplichtige stedenbouwkundige handelingen zonder voorafgaande stedenbouwkundige vergunning een stedenbouwkundig misdrijf uitmaakt, met inbegrip van de daarop van toepassing zijnde sancties.

U zal willen begrijpen dat, zo vergunningsplichtige werkzaamheden uitgevoerd worden zonder een voorafgaande omgevingsvergunning, de gemeentelijke diensten zich genoodzaakt zullen zien handhavend op te treden.

U zal uw cliënten ongetwijfeld in die zin willen informeren, teneinde hen te behoeden voor enig handhavend optreden.”

2. Inhoud van het beroepschrift

Verzoeker weerlegt deze ingeroepen uitzonderingsgrond als volgt:

“Artikel 11.33 Bestuursdecreet luidt als volgt:

“Tenzij het belang van de openbaarheid primeert, mogen de overheidsinstanties, vermeld in artikel 11.28, § 1, een aanvraag afwijzen:

1° als de aanvraag kennelijk onredelijk blijft of op een te algemene wijze geformuleerd blijft, na een verzoek van de betrokken instantie tot herformulering van de eerste aanvraag als vermeld in artikel 11.42; (...)”

Ten eerste meent de gemeente alleszins niet dat de aanvraag op een te algemene wijze geformuleerd is, anders had zij wel een verzoek tot herformulering gedaan – wat zij niet deed. Uit haar antwoord blijkt dat ze de vraag begrijpt. Ze schijnt de draagwijdte van de ingeroepen uitzonderingsgrond evenwel niet te begrijpen.

Ten tweede is de aanvraag immers ook niet kennelijk onredelijk, zoals de gemeente wél beweert. Ze veroorzaakt immers geen disproportionele werklast, is allesbehalve vaag en houdt geen misbruik in (zoals herhaalde/gelijkaardige vragen die gezamenlijk tot disproportionele werklast leiden). De gemeente beweert dat ook niet. Dààr is deze uitzonderingsgrond nochtans voor bedoeld (lees: beletten dat de openbaarheid

voor 'allen' onwerkbaar wordt doordat één iemand onredelijk/onnodig veeleisende verzoeken doet). Hier wordt ze als drogreden gebruikt om het eigen verzuim tot procedureconform handelen toe te dekken.

Uit de motivering die de gemeente geeft blijkt ook niet waarom ze de aanvraag kennelijk onredelijk vindt. De gemeente geeft ook niet aan wélk openbaar belang zwaarder zou doorwegen dan de openbaarheid. Ze geeft enkel post factum aan hoe ze de melding had willen beoordelen. Dat is wat anders. Beroepers verwijzen naar RvS 15 mei 2014, nr. 227.394: de overheid moet bij de beoordeling van de kennelijke onredelijkheid een reële belangenafweging maken, die moet blijken uit de formele motivering van de weigeringsbeslissing inzake het openbaarheidsverzoek.

Beroepers hebben niet om standpuntinname van de gemeente gevraagd, enkel om afschrift van een besluit, en zo het door het college werd genomen, van weergave van haar plaats (datum en nummer) in de besluitenlijst. Beroepers hebben daarbij enkel aangegeven niet op het bericht dd. 28.10.2025 te doelen, om alle verwarring cq. (intentionele) vergissing inzake te voorkomen. Beroepers hebben noch de wens Uw Beroepsinstantie uit te nodigen buiten haar bevoegdheid te treden, noch is zulks nodig om een voor hun dienstig antwoord te bekomen – of dat nu is dat er plots tóch een formeel en tijdig besluit blijkt te bestaan dan wel dat zulk besluit onbestaande is.

Alleszins primeert in deze hoe dan ook het belang van de openbaarheid, anders zou artikel 111 Omgevingsvergunningsdecreet tot dode letter verworden. Het voordeel van de informatie voor beroepers is evident: enkel zo kunnen zij bewijzen dat er een stilzwijgende aktenaam tot stand is gekomen. Het grondwettelijke recht op openbaarheid van bestuur is bij uitstek een instrument dat burgers moet toelaten controle uit te oefenen op het handelen van het bestuur, en de rechtmatigheid van het overheidsoptreden te beoordelen en/om met kennis van zaken te beslissen of er grond bestaat dat optreden in rechte aan te vechten. Beroepers hebben hun recht(en) op redelijke en zorgvuldige wijze uitgeoefend, waarbij hun belang bij de uitoefening van die rechten in redelijke verhouding staat met de gevolgen voor de werken van de gemeente.

Het recht op openbaarheid van bestuur is grondwettelijk verankerd, m.n. in artikel 32 van de Grondwet. Uitzonderingen op het beginsel van de openbaarheid van de bestuursdocumenten zijn slechts mogelijk onder de voorwaarden vastgesteld door de wet, het decreet of de ordonnantie; zij moeten beperkend worden geïnterpreteerd en moeten kunnen worden verantwoord (GwH 29 november 2018, nr. 167/2018, B.14).

De openbaarmaking is het principe en er is m.i. geen uitzonderingsgrond die speelt (kan spelen)."

3. Standpunt van de gemeente Riemst

Om met kennis van zaken het beroep te kunnen beoordelen werd contact opgenomen met de gemeente Riemst met de vraag om de gevraagde documenten te bezorgen en het dossier toe te lichten.

Op 12 maart 2026 ontving de beroepsinstantie volgende toelichting:

"Zoals u weet, worden bestuursdocumenten in het Bestuursdecreet als volgt omschreven: een bestuursdocument dat in het bezit is van een personeelslid van een overheidsinstantie als vermeld in artikel II.28, § 1, is een bestuursdocument dat in het bezit is van die instantie als het bestuursdocument betrekking heeft op de uitoefening van de taken van die instantie. (cfr. Art. 32 Bestuursdecreet)

De gevraagde documenten zijn niet in het bezit van onze diensten. Het is namelijk zo dat, in tegenstelling tot wat [REDACTED] lijken aan te nemen, dat er geen absolute verplichting is om

iedere melding voor te leggen aan het schepencollege, noch ligt schijnbaar een verplichting voor dat de weigering tot aktename door het college van burgemeester en schepenen dient genomen te zijn.

Net omdat deze verplichting niet bestaat, is er geen bestuursdocument in de zin van II.32 Bestuursdecreet voorhanden dat tegemoetkomt aan het verzoek tot openbaarmaking.

De door [REDACTED] beoogde werkzaamheden betreffen de aanbouw van een terrasoverkapping aan hun woning te [REDACTED]

Na studie van de melding die daaromtrent werd gedaan op het Omgevingsloket werd enerzijds vastgesteld dat deze ongegrond en niet-rechtsgeldig was bij ontbreken van de noodzakelijke dossierstukken, doch anderzijds ook dat de beoogde werken een afwijking op het BPA "Vlijtingen III" bevatten. Ook kon niet met zekerheid vastgesteld worden dat de bijgebouwen in totaliteit nog onder de 40 vierkante meter blijven om te kunnen spreken van een vrijgestelde stedenbouwkundige handeling.

Artikel 6 van het Besluit meldingsplichtige handelingen stelt dat de bepalingen van hoofdstuk 2 van voormeld besluit niet gelden voor handelingen die strijdig zijn met de voorschriften van stedenbouwkundige verordeningen, ruimtelijke uitvoeringsplannen, plannen van aanleg of verkavelingsvergunningen, of met de uitdrukkelijke voorwaarden van omgevingsvergunningen, met behoud van de toepassing van de andere regelgeving die van toepassing is.

Omdat de inhoud van de melding strijdig is met het BPA had er in principe een vergunningsaanvraag moeten worden ingediend. De melding is dus onontvankelijk.

De weigering tot aktename werd ook in die zin uitdrukkelijk geregistreerd op het Omgevingsloket dd. 18 oktober 2025. Artikel 107 OVD voorziet uitdrukkelijk dat het college van burgemeester en schepenen **OF** zijn omgevingsambtenaar bevoegd zijn over de weigering tot aktename. Dit werd reeds herhaaldelijk minstens impliciet bevestigd door de Raad voor Vergunningsbetwistingen. (zie RvVb 7 december 2023, nr. RvVb/A/2324/0265; RvVb 9 december 2021, nr. RvVb/A/2122/0271)

Artikel 152 Omgevingsvergunningsbesluit stelt de elektronische gegevensuitwisseling via het Omgevingsloket immers gelijk aan een beveiligde zending, zoals vereist in artikel 111 OVD.

[REDACTED] werden aldus tijdig door de bevoegde instantie via beveiligde zending uitdrukkelijk geïnformeerd over de weigering tot aktename. Zij genoten in dat geval de mogelijkheid een beroep in te stellen tegen deze beslissing, hetgeen niet werd gedaan.

Op grond van artikel 7, § 2, artikel 107 en artikel 111 Omgevingsvergunningsdecreet moet de bevoegde overheid verder onderzoeken of datgene (ingedeelde inrichtingen of activiteiten en/of stedenbouwkundige handelingen) waarvoor om een aktename wordt verzocht, als louter meldingsplichtig kan worden aangemerkt. Wanneer ze vaststelt dat een project elementen bevat die zowel aan de meldingsplicht als aan de omgevingsvergunningsplicht zijn onderworpen en die onlosmakelijk met elkaar verbonden zijn, dient ze de afzonderlijke melding voor de meldingsplichtige handelingen onontvankelijk te verklaren. In voorkomend geval moet een dergelijk project verplicht via de procedure tot omgevingsvergunning aangevraagd worden, waarbij de (gebeurlijke) omgevingsvergunning dan ook zal gelden als aktename voor het meldingsplichtige deel. Zulks is vaste rechtspraak van de Raad voor Vergunningsbetwistingen.

In casu is de betrokken handeling vergunningsplichtig. De melding is onontvankelijk.

Bijgevolg hadden onze diensten geen enkele appreciatie bevoegdheid over de melding. Zij moesten deze weigeren. Dit betreft een gebonden bevoegdheid. Er ging hier geen 'besluitvormingsprocedure' aan vooraf. Anders gezegd, de betrokken diensten konden niet anders dan de melding weigeren. Bijgevolg zijn er geen bestuursdocumenten voorhanden die de achterliggende beweegredenen bevatten.

Dit heeft tot gevolg dat er geen belang van openbaarheid is dat kan primeren. Immers, de volledige inhoud van het besluitvormingsproces is gekend en openbaar door de kennisgeving via het Omgevingsloket, het mailverkeer met de betrokken diensten en de vrij raadpleegbare wettelijke bepalingen die aan de grondslag liggen van de weigering.

Wij zijn dan ook van oordeel dat er correct werd besloten dat het verzoek tot openbaarheid kennelijk onredelijk is."

4. Standpunt van de beroepsinstantie

Op basis van de bovenvermelde toelichting kan de beroepsinstantie enkel maar vaststellen dat de gemeente Riemst niet beschikt over de gevraagde documenten.

In artikel 1.4, 3° van het Bestuursdecreet wordt een bestuursdocument gedefinieerd als de informatie, ongeacht de drager ervan, die in het bezit is van een overheidsinstantie.

Het recht op openbaarheid kan aldus maar uitgeoefend worden voor zover het gaat om informatie die gematerialiseerd werd op een drager. De beroepsinstantie stelt vast dat de gemeente Riemst aangeeft dat ze niet beschikt over de gevraagde documenten. In casu kan de beroepsinstantie redelijkerwijze (naar aanleiding van de bezorgde informatie) niets anders dan vaststellen dat de gemeente Riemst deze documenten niet in haar bezit heeft en dat het dus niet in de mogelijkheid is om daarvan een afschrift te bezorgen. Het beroepschrift wordt bijgevolg als **ongegrond** beschouwd.

Na beraadslaging,

BESLUIT:

Het beroepschrift van [REDACTED] d.d. 5 februari 2026 tegen de weigeringsbeslissing van de gemeente Riemst dd. 30 januari 2026 wordt als ontvankelijk doch ongegrond beschouwd.

Brussel, 25 maart 2026

Voor de beroepsinstantie,
afdeling openbaarheid van bestuur,

Bruno ASSCHERICKX
Voorzitter